

Opgavehæfte

Norden i skolen

DEN STORE NORDISKE
JULECHALLENGE 🌲

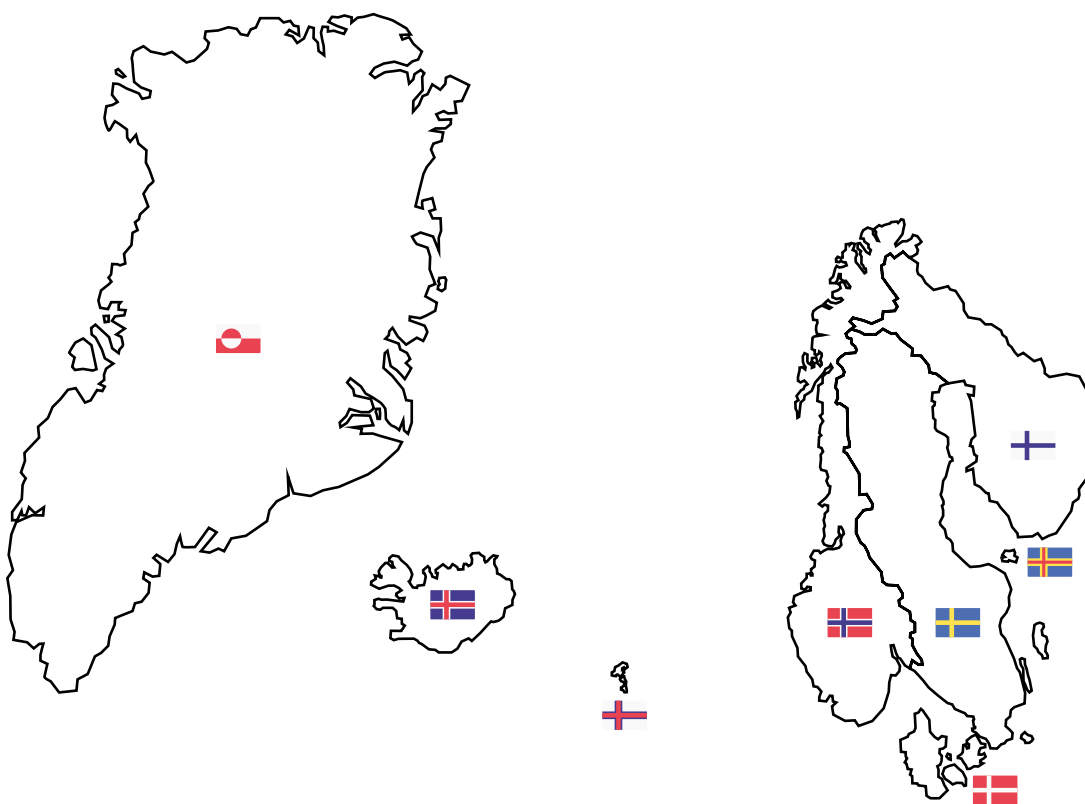

Afsnit 1

Du skal nu lytte til det første afsnit af Den store nordiske julechallenge. Læs opgaverne igennem inden du lytter og arbejd med dem efterfølgende.

A.

Lyt efter, hvor de tre børn som taler kommer fra. Skriv deltagerens navne i det rigtige land på kortet.

B.

Tal sammen med en skuldermakker, efter at I har hørt afsnittet:

- ♥ Hvem i Emmas familie har deltaget i den allerførste julechallenge for 1000 år siden?
- ♥ Hvor mange deltagere er der i Den store nordiske julechallenge?

Afsnit 2

Du skal nu lytte til andet afsnit af Den store nordiske julechallenge. Læs hele opgaven igennem inden du lytter.

A. (under lytning)

Lyt efter ordene:

- ♥ Gøy
- ♥ Sjøvt
- ♥ Roligt

Sæt ordene sammen med det rigtig sprog:

DK	Gøy
NO	Sjøvt
SV	Roligt

Hvad betyder de tre ord?

Hvad tror William det betyder?

B. (efter lytning)

Tal sammen med en skuldermakker:

1. Hvad ønsker William sig?
2. Hvad ønsker Emma sig?
3. Hvad er Sofias vildeste ønske?

Afsnit 3

Du skal nu lytte til tredje afsnit af *Den store nordiske julechallenge*. Læs opgaverne igennem inden du lytter og arbejd med dem efterfølgende.

A.

Ræstur fiskur – smag på ordene.

Først skal du hviske Ræstur fiskur for dig selv, så sig det højere og højere.

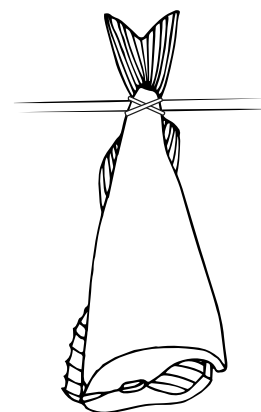
B.

Fortæl en skuldermakker:

Hvad er Ræstur fiskur og sperðil?

C.

Læs mere om 'Føroysk jól' på nettet – alternativt se og lyt til e-bogen med samme navn på atlantbib.org.

Afsnit 4

Du skal nu lytte til fjerde afsnit af *Den store nordiske julechallenge*. Læs opgaverne igennem inden du lytter og arbejd med dem efterfølgende.

A.

Find en makker med samme farve sko, strømper eller t-shirt, som dig selv og tal sammen om:

- ♥ Hvordan klarede Emma udfordringen?
- ♥ Hvordan har William løst opgaven?
- ♥ Fortæl, hvad samiske Aapo er oprørt over.
- ♥ Hvad sker der til sidst?

Afsnit 5

Du skal nu lytte til femte afsnit af *Den store nordiske julechallenge*. Læs opgaverne igennem inden du lytter.

A. (under lytning)

Lyt efter ordene og sæt kryds, når du hører dem.

 kanske	anderledes	bättre	serr
	geit	sjunga	utmaningen
ged	verkligen	fuskigt	

B. (efter lytning)

Find en makker, som har en julebuk stående som julepynt derhjemme, og forklar hinanden:

- ♥ Hvad går traditionen Julebukking ud på?

Afsnit 6

Du skal nu lytte til sjette afsnit af *Den store nordiske julechallenge*. Læs opgaverne igennem inden du lytter og arbejd med dem efterfølgende.

A.

Gruppeopgave:

Tal sammen om, hvordan Emma, William og Sofia løste opgaven?

B.

I skal i mindre grupper vælge en julesang fra jeres eget land. I skal øve jer på den i 5 min. Brug gerne YouTube, hvis det er svært at huske, hvordan den går. Herefter skal I synge for en anden gruppe eller resten af klassen på skift.

Afsnit 7

Du skal nu lytte til syvende afsnit af *Den store nordiske julechallenge*. Læs opgaverne igennem inden du lytter og arbejd med dem efterfølgende.

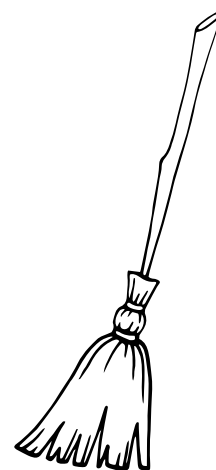
Gem kosten

Gem kosten er en gammel norsk juletradition. Det er ikke alle nordmænd, som stadig praktiserer den. Gem kosten går i al sin enkelthed ud på, at nordmændene skal gemme deres koste juleaften. Lige præcis den dag er de nemlig overbeviste om, at heksene vender tilbage til jorden og stjæler deres koste.

A.

Klasseopgave:

Lav en hurtig omgang gemmeleg i klassen eller et sted på skolen. Overvej, hvor det vil være bedst at gemme en kost og gem dig dér. Læreren eller en elev kan være heksen, som kommer for at finde kostene.

Afsnit 8

Du skal nu lytte til ottende afsnit af *Den store nordiske julechallenge*. Læs hele opgaven igennem inden du lytter og arbejd med den efterfølgende.

A.

Hjælp Sofia, Emma og William med at finde kostene. Sæt evt. tid på og se hvem i klassen, der finder dem alle først og bliver en ægte juleheks.

Afsnit 9

Du skal nu lytte til niende afsnit af *Den store nordiske julechallenge*. Læs hele opgaven igennem inden du lytter.

A.

Hvad tænker du på, når du tænker på Danmark?

B.

Hvad er Danmark kendt for ifølge Nis?

Sæt kryds ved de rigtige:

☐ Smukke fjelde og fjorde	☐ Subway surfers
☐ Leverpostej	☐ ABBA
☐ Remoulade	☐ Den lille havfrue
☐ H.C. Andersen	☐ Brun sovs og kartofler
☐ Uldent undertøj	☐ Plastik-juletræer
☐ Lego	☐ Hospitalsture juleaften pga. for meget sovs

De fleste af os i Norden har en forestilling om, hvordan de andre nordboer er og opfører sig. Nogle gange bliver vores fordomme modbevist og andre gange er der lidt sandhed i forestillingen. Når vi har nogle forestillinger om andre, kalder vi det for stereotyper. Det er vigtigt, at man i mødet med andre på en omsorgsfuld og venlig måde udforsker hinandens forskelligheder og på den måde bliver klogere på sig selv og på dem man møder.

C.

Du kan læse mere om dansk jul på nettet.

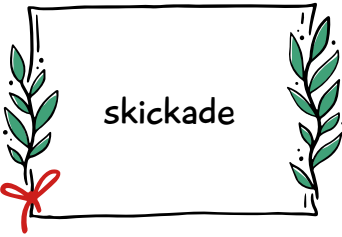

Afsnit 10

Du skal nu lytte til tiende afsnit af *Den store nordiske julechallenge*. Læs hele opgaven igennem inden du lytter.

A.

Lyt efter ordene og sæt kryds, når du hører dem.

 skickade		julestemning	andestek
vegan	julskinka	fråga	misfornøyd
äter	kjøtt	bryet	

Afsnit 11

Du skal nu lytte til ellefte afsnit af *Den store nordiske julechallenge*. Læs hele opgaven igennem inden du lytter.

A.

Svar på følgende spørgsmål, sæt kryds ved det rigtige svar:

Hvad betyder: “Der er ingen grund til at græde over spildt mælk”?

- Man må gerne spilde mælk
- Du skal ikke ærgre dig over det, du ikke kan ændre
- Din mor bliver skuffet over dig, hvis du spilder mælk

Hvem har sagt “Lions don’t compare themselves to humans”?

- Lionel Messi
- Erling Braut Haaland
- Zlatan Ibrahimović

Hvor højt er det højeste fjell, Kebenekaise i Sverige?

- 2090 meter
- 2469 meter
- 149 meter

Hvor højt er det højeste fjeld, Galdhøpiggen i Norge?

- 2090 meter
- 2469 meter
- 149 meter

Hvor højt er det højeste bjerg, Himmelbjerget i Danmark?

- 2090 meter
- 2469 meter
- 149 meter

Tal sammen om jeres svar i klassen.

Afsnit 12

Du skal nu lytte til tolvte afsnit af *Den store nordiske julechallenge*. Læs hele opgaven igennem inden du lytter.

A.

Smag på ordene - gruppeopgave:

I skal forestille jer, at I er Emma, Sofia og William, som rider på den store elg. Læs dialogen igennem højt, øv jer på at udtale ordene. Brug Norden i Skolens ordbog. Vis jeres lille teaterstykke for hinanden i klassen.

Sofia: Er du sikker på at dette er en god idé, William?

William: Bare rolig, jeg har styr på det ... det minder lidt om et spil på min Xbox.

Emma: Kan vi inte sänka farten lite?

William: Det ved jeg så ikke lige, hvordan man gør.

Sofia: Løper den ikke litt rart?

William: Jo det har du ret i ... den er måske bare glad og mæt af alle de rådne æbler.

Emma: Åh nej, sa du ruttna äpplen?

William: Ja ... så du ikke det? Er du gal hvor den guffede!

Emma: Men då är den ju full! När älgar äter jästa äpplen blir de fulla ... Det är liksom ... alkohol!

Sofia: Er du seriøst!? Jeg vil ikke dø sånn her... Jeg ofrer gjerne 1000 følgere for ikke å dø sånn her!

William: Yeehaw!!

Emma: Vad gör du William?

William: Jeg fikser det!

Sofia: Men hvorfor må vi gå til et tre?

William: Når vores golden retriever har drukket alkohol skal den altid hen til et træ og lette ben.

Emma: Kom igen! Vi hoppar av medan den kissar!

Sofia: Når i all verden drikker golden retrieveren din alkohol?

Emma: JAG KAN SE HUSET!

William: Hurra ... Vi klarede det!

Afsnit 13

Du skal nu lytte til trettende afsnit af *Den store nordiske julechallenge*. Læs hele opgaven igennem inden du lytter.

A.

Hvad tænker du på, når du tænker du Sverige?

B.

Hvad er Sverige kendt for ifølge Nis?

Sæt kryds ved det rigtig svar.

☐ Zlatan Ibrahimovic	☐ Astrid Lindgren
☐ IKEA	☐ H. C. Andersen
☐ H&M	☐ Minecraft
☐ Uldent undertøj	☐ Subway Surfers
☐ Kalle Anka	☐ Spotify
☐ Langrend	☐ Elge
☐ Köttbullar	☐ Wasa
☐ ABBA	

C.

Hvis det er muligt på jeres skole, så prøv at bage Lussekatte. Opskriften finder du i bilag 3.

Alternativt kan I aftale at bage dem derhjemme og tage med i skole i morgen.

Afsnit 14

Du skal nu lytte til fjortende afsnit af *Den store nordiske julechallenge*. Læs opgaverne igennem inden du lytter og arbejd med dem efterfølgende.

A.

Nabosprogsøvelse for dem med dansk, norsk og svensk som udgangspunkt

Trafiklys med Luciasangen

Tænk engang de fleste lande i hele Norden synger Lucia-sangen! Det er som regel også den samme melodi vi synger på. Teksterne varierer, men har samme tema. I denne opgave skal du arbejde med teksterne, som du får udleveret af din lærer.

Du skal bruge en grøn, en gul og en rød farveblyant eller overstregningstus. Du skal overstrege ord, mens du læser efter følgende regler:

Grøn = ord som betyder det samme på dit eget sprog og det nordiske sprog og staves ens

Gul = ord som betyder det samme dit eget sprog og det nordiske sprog, men staves lidt forskelligt

Rød = ord som ikke findes på dit eget modersmål

I må gerne hjælpe hinanden.

B.

Sanghygge for dem med øvrige sprog som udgangspunkt

Vælg en eller flere af Lucia-sangene på et andet sprog og syng den/dem sammen i klassen.

C.

Du kan læse mere om den svenske Lucia-tradition og om den svenske jul på nettet.

Afsnit 15

Du skal nu lytte til femtende afsnit af *Den store nordiske julechallenge*. Læs opgaverne igennem inden du lytter og arbejd med dem efterfølgende.

A.

Find en makker med hættetrøje på og genfortæl, hvad der sker i dagens afsnit.

- ♥ Hvad er det Sofia tror lillajul går ud på?
- ♥ Hvad går lillajul egentlig ud på?
- ♥ Hvordan redder trio'en mon denne julechallenge?

B.

Sæt streg mellem ord og det rigtige sprog:

DK lilla/liten

NO lille/liden

SV lille/liten

Lillajul

Lillajul er en drønhyggelig ålandsk juletradition der finder sted lørdag inden 1. advent. Her er det tradition, at de ålandske øboere henter et lillebitte juletræ, laver bittesmå nisselandskaber, og hvis børnene er ekstra heldige, får de måske også bittesmå julegaver. Med andre ord så er lillajul stort set juleaften. Bare lille. Bitte. Lillebitte.

C.

I skal undersøge traditionen, find billeder på nettet og hæng dem evt. op i klassen. Overvej at lave jeres egen lillajul i klassen.

Afsnit 16

Du skal nu lytte til sekstende afsnit af *Den store nordiske julechallenge*. Læs hele opgaven igennem inden du lytter og arbejd med den efterfølgende.

A.

Du skal tegne et instagramopslag her på siden.

- ♥ Hvad skriver Sofias følgere til hende?
- ♥ Lav tre forskellige positive comments til Sofia. Husk emojis!

Afsnit 17

Du skal nu lytte til syttende afsnit af *Den store nordiske julechallenge*. Læs hele opgaven igennem inden du lytter.

A. (før lytning)

Hvad tænker du på, når du tænker på Finland?

B. (under lytning)

Hvad er Finland kendt for ifølge Nis?

Sæt kryds ved de rigtige svar.

☐ 1000 søer	☐ 3 millioner saunaer
☐ mumitrolde	☐ IKEA
☐ ABBA	☐ HC. Andersen
☐ SMS'en	

C. (efter lytning)

Saunakulturen i Finland er noget ganske særligt. Du skal her læse et lille uddrag af en tekst om netop det.

Spis, sov og gå i sauna

Saunaen spiller en betydelig rolle i finsk kultur. Det er en del af hverdagen for størstedelen af finnerne. I saunaen renser folk både deres krop og sind, og det frembringer en indre ro. Faktisk handler saunakulturen mere om mental balance, end den handler om at blive ren.

Saunatraditionen optræder også i finske fortællinger, sange og myter. Folk er født i saunaen, de har haft deres hverdag i saunaen, og de har klargjort afdøde venner og familiemedlemmer i saunaen. Saunaen er også omdrejningspunkt for festlige lejligheder. For eksempel midsommer- og julesauna.

Kilde: unric.org

Del klassen i to og form to cirkler, en indercirkel og en ydercirkel, så alle har en makker. Fortæl din makker, hvad saunaen betyder i den finske kultur, i det finske liv generelt.

D.

Hvor mener du julemanden bor?

Sæt kryds ved dit svar.

- Korvatunturi i Finland
- Nordpolen
- Grønland

Afsnit 18

Du skal nu lytte til attende afsnit af *Den store nordiske julechallenge*. Læs opgaverne igennem inden du lytter og arbejd med dem efterfølgende.

A.

Tal med en skuldermakker om, hvad Emma er bekymret for? Hvad siger Sofia til Emma?

B.

Quiz og byt med nordiske ordsprog – bilag 2.

Nu skal I lave en 'quiz og byt' med nordiske ordsprog. Din lærer udleverer en papirlap med et ordsprog på den ene side og betydningen på anden. Gå rundt mellem hinanden i klassen og quiz hinanden i ordsprogene: ved du hvad ordsproget betyder? Hvis ikke kan du finde hjælp på bagsiden. Byt ordsprog, når I har quizzet hinanden.

Afsnit 19

Du skal nu lytte til nittende afsnit af *Den store nordiske julechallenge*. Læs hele opgaven igennem inden du lytter.

A. (før lytning)

Hvad tænker du på, når du tænker på Island?

B. (under lytning)

Hvad er Island kendt for ifølge Nis?

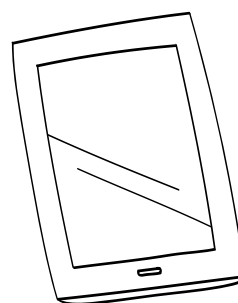
Sæt kryds ved de rigtige svar.

☐ Gejsere	☐ Zlatan
☐ Den lille havfrue	☐ 13 julemænd
☐ Kæmpe gletsjere	☐ 26 dages jul
☐ IKEA	☐ Nordlys
☐ Varme kilder	☐ Trolden Gryla
☐ Vandfald	

C. (efter lytning)

Match sprog med det du kan se på billedet:

SV	lesebrett
DK	läsplatta
NO	tablet/Ipad

Hvorfor tror du, man i nogle skandinaviske lande vælger IKKE at bruge de engelske udtryk?

D.

Læs mere om den islandske jul på nettet.

Afsnit 20

Du skal nu lytte til tyvende afsnit af *Den store nordiske julechallenge*. Læs hele opgaven igennem inden du lytter og arbejd med den efterfølgende.

A. (under lytning)

Lyt efter ordene og sæt kryds, når du hører dem.

 udkigspost		Gryla	ninjatjejerna
lenger	nära	målstregen	meg
føttene		nordlys	

B. (efter lytning)

Tal med en skuldermakker om, hvem Gryla er og hvor hun vågner?

Hvad gør Emma, William og Sofia?

Hvordan har du det med dubstep?

Afsnit 21

Du skal nu lytte til enogtyvende afsnit af *Den store nordiske julechallenge*.
Læs hele opgaven igennem inden du lytter.

A. (før lytning)

Hvad tænker du på, når du tænker på Grønland?

B. (under lytning)

Hvad er Grønland kendt for ifølge Nis?

Sæt kryds ved de rigtige svar.

☐ Verdens største ø	☐ Donald Trump prøvede at købe Grønland
☐ 13 julemænd	☐ Hundslæde
☐ Importerede juletræer	☐ Vandfald
☐ Hjemmelavede juletræer	☐ Sne og fjell
☐ Kødboller	☐ Vulkaner

C. (efter lytning)

Lav dit eget juletræ ud af materialer, som er i nærheden.

Hvis man er et sted med sne, kan man også lave et snetræ.

Det er også muligt at klippe et juletræ ud i papir og dekorere det.

Afsnit 22

Du skal nu lytte til toogtyvende afsnit af *Den store nordiske julechallenge*. Mens I lytter, kan I begynde arbejdet med julehjertet.

A. (før lytning)

Flet et julehjerte med det grønlandske flag til dit eget juletræ (se bilag 4). Du skal bruge hvidt og rødt papir, saks, lim til hanken og skabelonen, som din lærer udleverer.

Afsnit 23

Du skal nu lytte til treogtyvende afsnit af *Den store nordiske julechallenge*. Læs opgaverne igennem inden du lytter og arbejd med dem efterfølgende.

A.

Venskabet mellem Emma, William og Sofia.

Genlæs dialogen mellem de tre, når de sidder i helikopteren. Hvad ved vi om de tre børn efter alt det, de har været igennem i de 23 afsnit?

William: Hvor er det vildt!! Det er den bedste dag i mit liv!!

Emma: Jag hoppas verkligen min farfar tycker att jag är häftig som har gjort allt detta.

Sofia: Slutt nå med den bestefaren... du er allerede 1000 ganger kulere enn han!

Emma: Vad menar du?

Sofia: Det er din skyld at vi har kommet så langt.

Emma: Nej... det är väl du och William som har gjort att vi klarat oss igenom de flesta av challengesen.

Sofia: Kanskje... men William og jeg ville aldri ha vært i stand til å jobbe sammen uten deg.

Emma: Men sluta nu...

Sofia: Det er sant ... du er team-kapteinen vår! Stemmer det ikke, William?

William: Snoooooork!

Sofia: William?

William: Snoooooork!

Emma: Vad hade vi egentligen gjort utan William och hans golden retriever?

Sofia: Du har rett ... så var vi nok eliminert i kostespillet i Norge.

Emma: Ja, eller åkt ut med den där fulla älgen i Sverige.

Sofia: Tænt at vi har opplevd dette sammen (gaber).

Emma: Ja, två nya bästisar/bästa vänner... det är ju nästan en julönskan i sig själv.

B.

Beskriv de tre med så mange ord som muligt:

Emma

William

Sofia

Afsnit 24

Du skal nu lytte til firetyvende og sidste afsnit af *Den store nordiske julechallenge*. Læs opgaverne igennem inden du lytter og arbejd med dem efterfølgende.

A.

Sæt streger mellem sprogene med det, som du ser på billedet:

SV	Julenissen
DK	Jultomten
NO	Julemanden

B.

Et sted som er børnenes eget. Et sted der altid er herligt at være. Den 24. december er nationaldag. Barnien. Det er noget af det vores tre hovedpersoner drømmer om.

Hvis du kunne få lov at lave dit helt eget sted sammen med nogle gode venner, hvad og hvordan skulle der være på øen, og hvad skulle stedet hedde? Lav en liste med de 10 vigtigste ting herunder. Tal sammen med en makker om dit helt eget sted.

Din sidste opgave

Min foldebog om nordiske juletraditioner og fun facts.

I gennem de sidste 24 afsnit har du fået en masse information om de nordiske lande, de skandinaviske sprog, de forskellige juletraditioner og ikke mindst om venskab. Det hele skal samles i en foldebog med titlen *Min nordiske julechallenge*.

Se den lille video på Norden i Skolen, som viser hvordan man gør.

I foldebogen skal du samle alle de vigtigste informationer, du har fået i løbet af de mange afsnit. Du bestemmer selv, hvad der skal med i din bog.

Vis jeres bøger til hinanden, vis dem til jeres forældre og husk at sende et foto til Norden i skolen, når I er færdige:

kontakt@nordeniskolen.org

